

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUGE LAĐARA NERETVE 2009. GODINE

Izveštajno razdoblje prosinac 2008 – listopad 2009. godine

1. AKTIVNOSTI

Uprava Udruge odmah nakon prošlogodišnje Izveštajne Skupštine koja je održana u prosincu u Pločama nastavila je sa promotivnim i pripremnim radnjama za 12. Maraton te projekt „La Manche“. Slijedom toga uslijedile su posjete u veljači Zagrebu. Obavljeni su razgovori sa svim prošlogodišnjim sponzorima o načinu suradnje za ovu godinu, kod velike većine dobili smo negativan odgovor ponajprije zbog krize koja je tada već nastupila ali se nije o njoj govorilo. Jedina konkretna suradnja dogovorena je s Gradom Zagrebom i Zagrebačkim Velesajmom kojima je tom prilikom uručena i plaketa za doprinos u proteklom periodu. Boravak je iskorišten i za posjet Predsjedniku Republike Hrvatske Stipi Mesiću kojeg smo upoznali s projektom „La Manche“ kojim se on oduševio i prihvatio pokroviteljstvo nad njim. Također smo ga upoznali sa mogućim nastupom ekipe hrvatskih Maora sa Novog Zelanda, Predsjednik je obećao podršku u organizaciji prigodom planiranog posjeta Novom Zelandu u travnju što se zbog kresanja troškova nije dogodilo. Također je dogovoren nastavak suradnje za maraton lađa, a uz tradicionalno pokroviteljstvo, Predsjednik je obećao i osobnu nazočnost na manifestaciji.

Na tradicionalnoj **NOĆI NERETVANA** u Zagrebu lađari su bili jedni od uvažnijih sudionika što je pokazatelj kako su doista postali društvo koje uvažavaju svi Neretvani ma gdje i tko bili. Neretva je po lađi i lađarima postala prepoznatljiva diljem Lijepe naše.

Glede odustajanja dva člana u daljnjem radu Upravnog odbora Udruge i upražnjenim mjestom direktora maratona, početkom ožujka održana je Skupština na kojoj se Upravi pridružuju Izvor Škubonja i Goran Kovač a za direktora je izabran dosadašnji dopredsjednik Ante Šprlje. Tadašnje moje inzistiranje da to budu osobe informatički pismene, visoko obrazovane i komunikativne pokazala se presudna za rad i ostvarenje zacrtanih radnji u periodu koji je predstojao.

Udruga je u svojim mogućnostima pomogla i izdavanje **knjige „Najtrofejniji lađari Neretve“** kojoj je autor Nedjeljko Jerković „Žuti“. Knjiga je prva takve vrste i sa puno statističkih podataka postala je dio pisane povijesti nas lađara.

21.3.2009. na poziv lađarske ekipe „Vatrogasci Bjelovar“ koja aktivno sudjeluje u radu udruge već četiri godine, u Bjelovar je otputovalo izaslanstvo Udruge koje su činili ja kao predsjednik i predsjednik UO-a Ivica Šunjić „Pela“. Razlog poziva je bio **Izborna skupština vatrogasne Zajednice Grada Bjelovara** na kojoj su osim lađarskog izaslanstva pozvani i predstavnici vatrogasnih postrojbi Ploča i Metkovića. Na skupštini koja svojom pripremljenošću i načinu na koji se održavala može služiti za ogledni primjer i većim institucijama što je napomenuo i saborski zastupnik gradonačelnik Bjelovara gospodin Antun Korušec. Sva neretvanska izaslanstva uručili su domaćinu prigodne poklone a oni su svim nazočnima još jednom istakli ulogu neretvanskih lađara u približavanju bjelovarskog kraja sa neretvanskim. Ujutro su nas povelili po gradu i okolici upoznavajući nas sa povijesnim, kulturnim i inim znamenitostima ovog pitomog i bogatog kraja. Na kraju posjete ugostili su nas u reprezentativnom ugostiteljskom objektu Lovačka kuća u Babincu gdje smo kušali gastro specijalitete bjelovarskog kraja. Gostoprinstvo koje bjelovarski lađari priređuju lađarima Neretve je pokazatelj kako se može surađivati u svakidašnjem životu a na natjecanju uz viteški rivalitet biti „luti“, „protivnik“.

Početkom godine dogovorena suradnja sa Zagrebačkim velesajmom ostvorena je početkom travnja sudjelovanjem Udruge na sajmu turizma **CROTOUR 09**. Domaćin je lađarima bez nadoknade ustupio centralni prostor sa preko 250 m² površine a naš Miloško svojim lucidnim opremanjem istog postigao da budemo daleko najposjećeniji i najoriginalniji štand. Tomu je svakako doprinijela i tradicionalna

brujetijada na kojoj je bilo stotinjak visokih gostiju, sponzora i drugih poslovnih partnera Udruge. Da bi to sve besprijekorno štimalo potrudio se Pavo Jerković koji je bio domaćin, koji je neumorno goste upoznao sa predstojećim velikim projektom „Lađom preko La Mancha“. Mnogi su sa nevjericom odnosno sa velikom dozom sumnje primili na znanje naš naum o preveslavanju kanala ali mi smo učinili svoje zainteresirali širu javnost što nam je i bio cilj. U kampanju se uključio osobno predsjednik Hrvatskog Sabora gospodin Luka Bebić koji je svojim autoritetom Udruzi otvorio nekoliko „vrata“ između ostalih HTV-a bez čije nazočnosti ne bi pobudili onoliko zanimanje i MINISTARSTVO TURIZMA.

Boravak u Zagrebu iskorišten za organiziranje **II LAĐARSKOG KUPA GRADA ZAGREBA** na Jarunu. Na Kupu su nastupile sve van neretvanske ekipe Zagreb, Ciplići, Bjelovar, Sisak, Primorsko-goranska, prošlogodišnji pobjednici ovog natjecanja Domagojevi gusari i prvaci maratona Staševica. Natjecanju je nazočio predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić i najbliži suradnici gradonačelnika Bandića koji je sponzor cijelog natjecanja, veliki broj sportskih djelatnika i natjecatelja u veslačkim sportovima. Nakon natjecanja s domaćinima je potvrđena daljnja suradnja u ovom projektu s nakanom da postane tradicionalan te da uđe u lađarski kalendar.

Zbog lokalnih izbora koji su za lađare dolazili u nezgodno vrijeme sredinom travnja sastao se Organizacijski odbor na kojem su načelno dogovorene neke stvari. Ne znajući ishod izbora samim tim i tko će biti u Organizacijskom odboru Maratona nisu donošene nikakve važne odluke.

Mreža za razvoj i kreativnost „**MRAK**“ organizirala je drugu godinu nominacije i dodjelu nagrada za inovativnost i kreativnost u poslovnom i društvenom djelovanju. Udruga lađara Neretve nominirana je za projekt MARATON LAĐA u jednoj od 9 kategorija i to „**Kreativni i inovativni projekt ili proizvod**“, što je u stvari, turistički projekt ili proizvod koji je predstavljajući Hrvatsku na kreativni i inovativni način, odnosno predstavljajući hrvatske gradove i regije kao turističke destinacije, ostvario značajne učinke. Cijeli program održavao se u Multiplex, Centar Kaptol u nazočnosti mnogih sudionika i uzvanika iz političkog, poslovnog i inog svijeta Udruga je u svojoj kategoriji proglašena pobjednikom, kad se uzmu u obzir svi nominirani tek se tada može uvidjeti vrijednost ove nagrade.

Jubilarna 25. smotra folklore „**NA NERETVU MISEČINA PALA**“ po zamisli profesora Vide Bagura zamišljena je i ostvarena u potpunom uključenju lađara sa svojim lađama koje su bile osnova svečanog otvaranja festivala po prvi put na vodi sa direktnim prijenosom na televiziji. Krovna udruga lađara uz pomoć desetak temeljnih udruga objedinivši ove dvije manifestacije koje su odavno prerasle granice neretvanske doline još jednom je široj javnosti na upečatljiv način pokazala bogatstvo našeg kraja. Nažalost i ovdje se pokazalo da cjelogodišnje aktivnosti u temeljnim udrugama ima samo manji broj istih. Po okončanju smotre organizator KUD Metković na čelu sa gospodinom Zdravkom Obradovićem i profesor Bagur zahvalili su udruzi na trudu i pomoći te predložili da ovakvo svečano otvaranje pređe u tradiciju zbog svoje posebnosti.

LA MANCHE, projekt u kojeg smo ušli po ideji Thierryja Paula neretvanskog Francuza sa prebivalištem u Engleskoj.

Udruga je početkom godine intenzivno počela raditi na pripremama za ovaj projekt. U radu se, što zbog narastajuće krize, što zbog baš i neshvaćanja ozbiljno naše nakane, bilo vrlo teško dovesti do same realizacije. Određeni su kriteriji po kojima bi se odabrali sudionici u pothvatu i dostavljeni temeljnim udrugama od prvog mjesta pa na dalje da predlože svog predstavnika. Za veliki trud i angažman u radu krovne udruge članovi Uprave su ponuđeni prvi pod uvjetom da moraju proći pripreme kao i ostali, a što svi nisu prošli. Neke udruge nisu dale svog predstavnika, a neki članovi uprave predstavljali su i svoje ekipe dok neki predloženi nisu zadovoljavali zadane kriterije tako da se angažman razvukao do 17 ekipe po prošlogodišnjem rezultatu. Pripreme je po odluci uprave vodio profesor Mario Sršen s kojih su neki otpali zbog neredovnih dolazaka na pripreme koje su se odvijale na Neretvi sa bazom u Krvavcu II kod našeg Dražena Jelčića - Faje. Brigu o materijalnim dijelom pripremama vodili Boro Jelčić, Dražen Jelčić i Ivan Burić, dok su sponzorski dio uz moju malenkost vodili Ante Šprlje i Milojko Glasović.

Dogovoreno je opremanje sudionika sa „Intersportom“, prevoz i medijsko praćenje sa „Dubrovačkim vjesnikom“ te prije spomenuti medijski subjekti i institucije, po angažmanu gospodina

Luke Bebića. Županija je prosljedila dio proračunskih novaca predviđenih za Maraton, a sve je to pred sam polazak bilo nedostatno za ovaj pothvat.

Dijelom za neodlučnost sponzora kriva je i neodlučnost HRT-a koji se nije držao obećanja i tjedno je mjenjao odluku o praćenju odnosno o odustajanju. Dva dana uoči polaska ostali smo i bez HRT-a i bez TV NOVE koju smo u međuvremenu angažirali, a sponzorima nije bio interesantan ulazak u posao gdje nitko ne vidi njihovu nazočnost. U toj vrlo delikatnoj situaciji čak smo pomišljali i na odustajanje od projekta, ali zbog već utrošenih sredstava navedenih dobročinitelja obratili smo se saborskom zastupniku gospodinu Stipi Gabriću da svojim utjecajem pomogne u spasu projekta. Gospodin Gabrić se odazvao te posredovao nekih subjekata, a i sam pridonio da se određena sredstva prikupe.

Bez obzira iz kojih mjesta su sudionici pothvata bili, svi su bili prije svega Hrvati i Neretvani.

Niti jednom tijekom puta se nije osjetila razjedninjenost među mjestima ili ljudima. Svi su disali i radili za jednu stvar.

Samo putovanje je bilo iznimno naporno. Spavalo se u autobusu vozeći se dnevno 18 sati, a štedjelo se na svakom koraku, pa je smještaj bio vrlo skroman.

Pomoć na putu smo dobili od naših Neretvana poput našeg Šimuna Ramića te Oliver Jerkovića.

Sam pothvat je bio planiran na Dan državnosti 25. lipnja, ali nam je zabranjen taj dan zbog vremenske nepogode.

O samom prelaskom ne treba puno govoriti jer su mediji poprilično iscrpno prenijeli sve teškoće, probleme i konačni uspjeh kojio je odjeknuo kao bomba.

Prijemovi i posjeti koji su uslijedili kao i oduševljenje ljudi koje smo susretali, pokazali su koliko smo iskorak za neretvansku lađu i Neretvu napravili. Za napomenuti je da s enije išlo slaviti pojedince koji su preveslali La Manche, već lađu, Neretvu, neretvanski način života i Hrvatsku.

Za cijelo vrijeme dok je pothvat trajao, medijsku pozornost je podgrijavao glasnogovornik Maratona lađa, gospodin Pavo Jerković, te zajedno s lađarima doprinio ujedinjenju Neretvana u jednom cilju, što se možda i po prvi put dogodilo nakon Domovinskog rata.

Projekat koji je ukupno sa svim zavisnim troškovima stajao preko 261.000 kn, a za kojeg je namjenski prikupljeno 185.000 kn, dakle u financijskom minusu od 76.000 kn, ni sva medijska pozornost i ushićenost svih Hrvata, nisu dopirnijeli da se zatvori financijska konstrukcija projekta.

Udruga lađara Neretve je na prijedlog sva tri neretvanska grada nominirana za **najvišu nagradu u turizmu "Antun Štafilić"** koja se dodjeljuje pravnim osobama ua izniman doprinos u razvitku turizma Republike Hrvatske. Nagrada je Udruzi dodijeljena početkom srpnja od Ministra turizma Damira Bajsa i direktora Hrvatske turističke zajednice Nike Bulića.

U srpnju su sudionici pothvata „La Manche“ sudjelovali na „**Unskoj regati**“, te bili na svečanom zatvaranju festivala „**Glumci u Zagvozdu**“.

2. MARATON LAĐA

Odmah nakon povratka nastavilo se s intenzivnim pripremama za **Maraton lađa 2009.**, o čemu je detaljno opisano u Izvještaju direktora Maratona lađa.

Moram istaći nesebičan angažman direktora Maratona lađa gosp. Šprlje koji je svoj cijeli godišnji odmor proveo u uredu Udruge, naravno, bez ikakve novčane nadoknade.

Poučeni dosadašnjim iskustvom oko protokolarnih procedura visokih uzvanika, taj dio smo s puno manje stresa nego dosadašnjih godina proveli u djelo.

Manifestacija je nakon završetka, po napravljenoj rekapitulaciji i analizi, a i po riječima mnogih, organizirana dosta dobro, iako se uvijek može bolje. Uprava ne može niti želi preuzeti na sebe ponašanje pojedinaca ili cijelih ekipa jer su one same odgovorne za svoju organizaciju, djela, poštenje i postupke.

Zbog stalnih provala u hangar gdje su smještene lađe, sitnih krađa i devastiranja imovine od strane huligana, Udruga je uložila znatna sredstva i truda za osiguranje prostora. Hangar je uređen očišćen, lađe premazane i zaštićene. Knjiga imovine ažurirana evidentiranjem sveg čim Udruga danas raspolaže.

U rujnu je UL Neretve sudjelovala na sajmu „KONTUR“, uz osiguran besplatan smještaj i hranu, od strane domaćina lađara Bjelovara. Promotori na sajmu su obavili nekoliko pripremnih sponzorskih radnji, tako da će se na sajmu „Eko-Etno“ sklopiti jedan od značajnijih ugovora za iduću sezonu. Ovaj dogovor opravdava politiku uprave da lađari posjećuju značajnije specijalizirane sajmove u Hrvatskoj.

Na kraju treba se osvrnuti na financijsku sliku rada Udruge za ovu godinu koja je za sva poslovanja posebno naša, koja se svode na prosjačenje, odvija u godini velike ekonomske krize.

U tim okolnostima Udruga je uspjela uprihodovati gotovo 900.000 kn, podmiriti sve obveze prema partnerima te nastaviti se baviti promicanjem naših vrijednosti i nakon Maratona uz osigurana sredstva. Moram istaknuti nastavak izvrsne suradnje sa Dubrovačko-neretvanskom županijom koja se promjenom vlasti nije mijenjala, te se nadamo da će tako nastaviti.

No moramo i pripomenuti neispunjavanje suorganizatorskih obveza nekih kao što su Grad Opuzen i Grad Ploče.

3. AKTIVNOSTI ZA REALIZACIJU DALJNJIH PROJEKATA

U svrhu TV prijenosa cijele manifestacije, odmah po Maratonu, počeli su, a i sada su u tijeku, pregovori s producentima, po čijoj će se zamisli, ukoliko do realizacije dođe, trebati mijenjati dio rute Maratona. Naime od Rogotina bi se veslalo kanalom Vlačka prema moru i morskim putem ulazilo u cilj. Isti razlog bi prouzročio i pomicanje starta za jedan sta kako bi se sve odvijalo po dnevnom svjetlu, a probleme nalijevanja lađa na moru riješili bi tzv. valobranom iskušanim na La Mancheu. Kada se projekt usuglasi, o realizaciji istog će naravno odluku o tome donijeti Skupština lađara.

Prošle godine predviđeni projekt radnog naslova „Tragovima pradjedova – lađom preko Jadrana“, koji je prolongiran zbog projekta „La Manche“, u pripreмноj je fazi, te se nadamo da će se uz suradnju sa prijateljima – Moliškim Hrvatima, iduće godine realizirati. Detalji još nisu definirani, ali je pretpostavka da će sudjelovati 4 do 5 posada koje će se izmjenjivati jer je zamisao da lađa neprekidno plovi na relaciji Neretva – Termoli. Sami detalji polaska iz Neretve nisu još usuglašeni, pa i ovom prilikom pozivam sve koji imaju ideje da je na bilo koji način upute ili dostave u sjedište udruge.

Udruga je i preliminarnoj fazi ispitivanja izvedivosti projekta „New York“, tj. Oplovljavanje centralnog otoka Manhatan, u duljini rute od oko 36 km. Projekt će se provoditi samo ako se pribave unaprijed sredstva, a za što je angažiran gosp. Thierry Paul, osoba koje je sudjelovala i u pripremi projekta „Brest 08“ i projekta „La Manche“. Projekt „New York“ se planira 2011, a 2012 nas ponovno čeka „Brest 12“ u kojem bi Udruga nastupila samostalno poučena sličnim nastupima regija u prošloj Svjetskoj smotri mora i mornara.

Sve ove aktivnosti su zacrtane da bi se lađa i neretvanska kulturna i maritimna baština pokazale svijetu jer je činjenica da smo u Hrvatskoj već postali brand.

4. OCJENA RADA UDRUGE U IZVJEŠTAJNOM RAZDOBLJU

Udruga lađara Neretve je u proteklom izvještajnom razdoblju imala veliki intenzitet rada zbog velikog broja aktivnosti. Ukupno gledajući financijsko poslovanje je bilo pozitivno, što je poseban uspjeh uzimajući u obzir tešku ekonomsku situaciju i općenite neretvanske prilike. Uspjesi postignuti u protekloj godini su vrlo veliki i rezultat su intenzivnog rada i zalaganja mnogih ljudi, a naročito onih iz uprave.

Smatram da uprava radila vrlo uspješno, a trud i rad koji je uložen je ogroman i poprilično je iscrpio ljude iz uprave.

Listopad, 2009.

PREDSJENIK UDRUGE
Marko Marušić